

Varsler kortere arbeidsuke og sl

«STRATEGIMØTE»: Klar melding ut fra tre sentrale torskaktører i nord. Fra venstre Geir Rognan, Sommarøy Produksjonslag, Kjell Olaf Larsen, Båtsfjordbruket og Roar Karlsen, Brødrene Karlsen. FOTO: TERJE JENSEN.

TORSK

Det gikk over stokk og stein sist vinter. Nå legger torskindustrien planene for en ny vintersesong. Det omfatter blant annet helgefri og kraftig skjerpet kvalitetsfokus.

Terje Jensen
Harstad

Da torskekonferansen i Tromsø var vel over sist torsdag, samlet Fiskeribladet Fiskaren tre nøkkelpersoner i torskindustrien til oppsummering. Kjell Olaf Larsen på Båtsfjordbruket, Roar Karlsen hos Brødrene Karlsen på Husøya på Senja og Geir Rognan på Sommarøy Produksjonslag på Myre i Vesterålen. Hva har de lært av 2013? Og hva er planene for 2014?

Kvalitet

En ting er de unisone om.
– Vi er pukka nødt til å bli bedre på kvalitet. Det går bare ikke an at kun 26–27 prosent av torsken som landes og omsettes er av førsteklasses og god kvalitet, slik tallene fra Nofima viser. Her må vi ta alle midler i bruk, sier Båtsfjord-nestoren.

» For fiskeindustrien handler det om å få litt mindre fisk på land, per dag og per uke

Geir Rognan, Sommarøy Produksjonslag.

– For fiskeindustrien handler det om å få litt mindre fisk på land, pr. dag og pr. uke. Hos oss har vi holdt på hver eneste søndag gjennom tre vintre. I år skal vi ta helg, varsler Rognan på Myre.

Helgefri

– Det får gå som det vil. Men vi kommer til å gå ned fra syv dagers mottak til 5,5. Det er eneste måten dersom vi skal klare å ta unna fangstene på en fullverdig måte.

Roar Karlsen på Husøya er

FAKTA: TORSKEFOKUS

Spjøkket har gitt seg. Sånn sett er utgangspunktet mye bedre for torskåret 2014 enn det var før 2013, til tross for at kvotene er på samme skyhøye nivå.

Foran årets vintersesong har forhandlingspartene hevet høstprisen med 25 øre sammenlignet med vinterprisen.

Det er tegn til økonomisk bedring i enkelte markeder. Men dette er det tilsynelatende bare laksen som nyter godt av. Det er tøft fortsatt i torskemarkedene. Torskefiskkonferansen 2013 ble arrangert i Tromsø, i regi av Norges Sjømatråd.

slett ikke uenig. Men han hadde helst sett at myndighetene hjalp til for å få dette til ved hjelp av reguleringer. – Ellers blir det ulikheter og en slags konkurransevridning hvor noen bare pøser på uansett, mener Senjakjøperen.

Garnfisk

Karlsen er oppvokst med garnfiske, og er klar på at han for sin del ikke vil følge Norway Seafood sin strategi om ikke å ta i mot garnfisk i det hele tatt.

–Garnfisken holder fint mål for oss som saltfiskprodusenter dersom det blir gjort på rette måten. Og i år har vi sett at flere snurrevadfiskere hos oss har spart litt av torsk kvota for så å holde på videre utover sommeren. De har gjort det godt. Det håper vi kan anspore flere til å satse på samme måten, sier Husøy-kjøperen.

Strengere

På Sommarøy Produksjonslag har fire av garnbåtene lagt om til line det siste året.

– Vi har inspirert dem, forteller Geir Rognan.

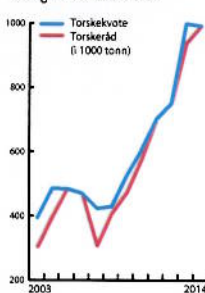
– Men vi kommer ikke til å si helt nei til garnfisk slik som Norway Seafoods gjør. Vi kan ikke generalisere. Det er garnfiskere hos oss som er veldig flinke med kvaliteten sin, og vi har til og med en som vi bruker fisken til skreipakking fra. Uten reklamasjoner. Det sier sitt. Men vi kommer til å bli enda strengere på garnfisken til vinteren enn det vi var sist vinter, forteller Myre-kjøperen.

FRI: Helgefri både for Asbjørg Kristensen på Sommarøy Produksjonslag og for fiskerne som leverer der, varsler

Torskeråd og kvoter

Råd og -kvoter 2003-2014

Salter

Alle tre produserer i ulik grad saltfisk. Det vil de fortsette med, til tross for ekstra tunge tider for denne delen av torskerebransjen.

– Dette styrer på en måte seg

Slipper sjokkprofetier i år

»

FBFI 30. okt. 2013

selv. Man plukker det ypperste fra en fangst til ferskpakking, så går resten i salt. Med økt kvalitetsfokus er nok målet å få enda mer til fersk. Men det er ikke slik at vi salter minst mulig, samtykkes det.

Tærer på

De er skjønt enige om at det er et tøft år man nå er i ferd med å legge bak seg, og at dette tærer på kreftene.

– Vi for vår del styrer nok

mot et underskudd. Men det er tross alt et underskudd vi kan håndtere. Problemet for oss er i like stor grad at vi har for lite å gjøre om sommeren enn at vi har for mye å gjøre om vinteren, forteller Rognan på Sommarøy Produksjonslag.

Høyere pris

Han er klar på at både flåten og industrien i hvitfiskneringa nå trenger å tjene bedre. Noe ukonvensjonelt er det vel allikevel at han klart tilkjenner at han håper på ei heving av minsteprisen på torsk til vinteren.

– I størrelsesorden åtte prosent. Det vil kunne heve oss begge. Vi ser jo klart at kundene ute i verden registrerer minsteprisen og så regner seg fram til hva de vil by. Så ei heving av minsteprisen kan bidra til å øke pristinivået for alle, mener Rognan.

terje.jensen@fbfi.no
Telefon 77 05 90 21

Kjerpa kvalitetskrav i industrien

er Geir Rognan. ARKIVFOTO. TERJE JENSEN

Jukseappell fra Tromsø

Råfisklagets direktør Trygve Myrvang framførte en klar appell til deltakerne på torskekonferansen i Tromsø

Trygve Myrvang

før helga og torskenæringa som helhet: – La ett kilo være ett kilo i 2014. Som næring er vi ikke tjent med at vi lurer hverandre. Da blir vi tapere alle sammen.

2013 var en svart sesong. Påstandene om storhundra og annet svineri har vært overveldene selv om ikke en eneste aktør er tatt. Pes-

simistene frykter at det reelle utbudet av torsk er 10 - 15 prosent større enn det offisielle.

Nå er torskekvota på tilsvarende nivå til neste år. Påsken kommer tre uker seinere. Det kan øke kjøret under vinterfisket til nye høyder.

– Noen i næringa spår at det vil bli landet 100.000 tonn torsk før mars måned er gått. Jeg håper at de tar feil, sa Myrvang.

Med to måneder igjen av 2013, gjenstår det ennå over 100.000 tonn torsk å fiske. Det er over dobbelt så mye som på samme tid i fjor. Da kan det ligge an til fullt kjøret resten av året, og ikke minst stappfulle fryselagre pr. januar 2014.

Høyere pris på frossen

Islendingene som forhandlet kontraktspriser på frossenfisk under Groundfish Forum i Barcelona forleden, oppnådde alle sammen høyere priser enn det de fikk på samme tidspunkt i fjor.

– Prisene går jevnt oppover nå i markedene. Dette er en klar indikasjon på at oppturen har startet for hvitfisknæringa. Det fikk Fiskeribladet Fiskaren bekreftet på torskekonferansen i Tromsø.

I tillegg til denne gryende optimismen, så er de generelle økonomiske utsiktene i både Europa og USA adskillig bedre enn på samme tid i fjor. For de norske eksportørene er

det ikke minst viktig at krona har svekket seg betydelig etter det DnB Market-direktør Eirik Larsen på torskekonferansen betegnet som historiens største kursras. Dette alene gjør utsiktene for næringa foran vinterfisket betydelig bedre.

Viktig er det også at eurosonen er i betydelig bedre forfatning enn i fjor. Fiskekjøperne har fortsatt over 400 millioner kroner utestående hos Råfisklaget, betydelig mer enn på samme tid i fjor.

– Den statlige garantiordningen har vært helt nødvendig for å komme i mål i 2013, og den vil trenge også i 2014.

DÅRLIG: Industrien i Qingdao har følgelig hatt lav lønnsomhet.

BÅTSFJORDBRUKET

Tall i mill kr	2012	2011	%
Driftsinntekter	153,6	163	-5,8
Driftsresultat	0,69	6,7	-89,7
Res. før skatt	0,087	4,99	-98,3

BRØDRENE KARLSEN

Tall i mill kr	2012	2011	%
Driftsinntekter	180	196	-8,2
Driftsresultat	1,1	6,9	-84,1
Res. før skatt	0,24	6,2	-96,1

SOMMARØY PROD.LAG

Tall i mill kr	2012	2011	%
Driftsinntekter	80	66	21,2
Driftsresultat	2,4	2,2	9,1
Resultat før skatt	2	1,6	25,0

Torskekvota i 2015 blir 900.000 t

Havforskernes beste spådom for torskekvota i 2015 er ei kvote begrenset av forvaltningsregelen.

Den setter ei grense på ti prosent kvotereduksjon fra det ene året til det andre. Da skulle man lande på rundt 900.000 tonn til neste år fra neste års kvote som nå er fastsatt til 993.000 tonn.

Det var havforsker Knut Korsbrekke som presenterte denne aldeles forsiktige spådommen under torskekonferansen i Tromsø.

Han viste til at torsken nå kan nyte godt av et større beiteareal i Barentshavet og

at temperaturen stiger igjen etter en temperaturnedgang fra 2006 til 2010.

Forutsetningene er altså de aller beste, og kanskje så gode at de generelle prognosene om gradvis nedgang i torskebestanden kan komme til å vise seg vel pessimistiske.

Men inntil videre er det altså de som gjelder. Gytebestanden er beregnet å gå ned fra over to millioner tonn til neste år til ned mot 1,7 millioner tonn i 2015. Og da må kvota ned.

Korsbrekke presenterte dessuten tall på konferansen som viste at den rekordstore

torskebestanden nå spiser minst ni millioner tonn mat årlig hvorav lodde så definitivt er hoveddietten og favoritten.

På vei ut som foredler

– Kina er på vei ut som foredler av frossenfisk. Det er for langt unna, og binder opp for mye kapital. Det tar etter sigende et halvt år fra varen blir sendt til den er solgt, mens man ved å foredle fisken i Polen eller Baltikum har den ute i markedet i løpet av dager.

Det sa Knut Harald Kristiansen fra Tromsdalen utenfor Tromsø på torskekonferansen noenlunde på hjemmehane. Kristiansen er til daglig styreleder i Gdansk Fishing Company, og sånn sett «innhobil» i dette spørsmålet.

Men synspunktene hans ble langt på vei bekreftet av

professor Gao Jin tian ved Ocean University i Qingdao. Han fortalte at lønningene nå har steget så mye på fiskefabrikkene der at maskinene er på vei inn og arbeiderne ut. Fileteringskostnadene ligger pr. i dag på 6 - 7 kroner pr. kilo, og innen 2020 lyder prognosene på at lønningen vil bli fordoblet sammenlignet med i dag. Lønningene utgjør 70 prosent av produksjonskostnadene i Kina.

Industrien i Qingdao har følgelig hatt lav lønnsomhet. Når det gjelder pollock, så har produksjonen rett og slett gått med tap, fortalte den kinesiske fiskeriprofessoren.